

XDF

1918-yil
21-iyundan chiqa
boshtagan

№49, 2023-yil
13-dekabr,
chorshanba (32.795)

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

Кишлоқ хўжалигида эркин бозор муносабатларини янада ривожлантириш чора-тадбирлари белгилаб олинди

Президент Шавкат Мирзиёев ҳузыурда 12 декабр куни пахта хомашёсини етишириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари мухокама қилинди.

Давлатимиз раҳбари раислигига жорий йил 9 ноябр куни ўтган видеоселектор ийғилишида пахтахчилик тармоғига мавжуд муммалар таҳлил килиниб, кластерлар ва фермерлар ўртасидаги муносабатларни янгина ташкил этиш, пахта уруғчилигига илғор ёндашувларни жорий қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилган эди.

Ушбу топшириқларга мувофиқ ишлаб чиқилган таклифлар бугунги ийғилишида кўриб чиқилди.

Жумладан, 2024 йил ҳосилидан бошлаб пахта хомашёсини етишириччилар ва пахта-тўқимачилик кластерлари ўртасида муносабатлар янги тартибида ташкил этилади.

Чигит экилишидан аввал фермер хўжаликлари ва вилоят ичидаги кластер ўртасида тупроқ ҳосилдорлиги доирасида фьючерс шартномалари Товар-хом ашё биржасининг “пахта хомашёси секцияси”да ҳар бир ҳудуд учун ўтказиладиган савдолар орқали тузилади.

Бунда фермер ўзи етиширадиган пахтанинг миқдорини биржага жойлаштиради ҳамда баландроқ нарх таклиф этган вилоят ичидаги кластер ушбу фермер билан фьючерс шартномасини тузади. Бошлангич нарх Нью-Йорк биржасидаги пахта толасининг охирги 12 ойдаги ўртача нархи асосида белгиланади.

Фьючерс шартномасидан ортиқча етиширилган пахта хомашёси ёки ундан олинадиган бирламчи ва иккиласми махсулотларни фермер хўжаликлари тўғридан-тўғри фьючерс шартномаси тузган кластерга ёки биржа орқали исталган субъектга сотади.

Пахта хомашёси фермерларнинг ўз маблағлари, шу жумладан тижорат кредитлари хисобидан етиширилганда пахта хомашёси ва ундан олинадиган бирламчи ва иккиласми махсулотлар биржада эркин сотилади.

Ийғилишида пахта хомашёсини етишириччилар хўжаликларга биржада иштирок этиш тартиби юзасидан ўкув семинарлар ташкил этиш мухимлиги қайд этилди. Кластерлар ва бошқа корхоналар томонидан пахта хомашёси фақат электрон тарози орқали қабул қилиниши ҳамда пахта толасини автоматлашган ҳисобга олиш тизими жорий қилиниши белгиланди.

2024 йил ҳосилидан бошлаб фермерлар ва кластерларга пахта хомашёсини етишириш ва якуний хисоб-китoblар учун Қишлоқ хўжалигини қўллаб-куватлаш жамгармаси маблағлари хисобидан кредитлар ажратишнинг янги тизими жорий этилади.

Ажратилган кредит маблағлари хисобидан агротехник тадбирлар доирасида товарлар, ишлар ва хизматлар, шу жумладан моддий ресурслар етказиб берувилар фермер хўжаликлари ва кластерлар томонидан ихтиёрий танланади.

Кредит буюртмаларни тўлиқ электрон шаклда тақдим этилади.

Пахта-тўқимачилик кластерларини ташкил этиш тартибини ҳам янгилаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Бунда кластер ташкил этишига талабгорлар тўқимачилик махсулотлари ишлаб чиқариш жараёнларининг камидаги иккита босқичини ўйла қўйган бўлиши, солиқлар ва мажбурий ажратмалардан ҳамда банк кредитларидан муддати ўтган қарздорлиги бўлмаслиги керак бўлади.

Пахта-тўқимачилик кластерлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика комиссияси туғатилиб, кластер фаолиятини ташкил этиш истагида бўлган талабгорлар овар очик ва шаффоғ онлайн танлов асосида танлаб олинади.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

O'zbekiston ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

ВАЗИФАЛАРНИНГ ЖОЙЛАРДАГИ ИЖРОСИ КЎЗДАН КЕЧИРИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев аҳоли яшаш шароитлари, қишига тайёргарлик ва ободончилик ишларини кўриш мақсадида 12 декабр куни Тошкент шаҳрида махаллаларда бўлди.

Дастлаб «Тошкент иссиқлик маркази» корхонасининг Учтепа туманинда ииссиқлик маркази бориб кўрилди. Давлатимиз раҳбари бундан роппа-роса бир йил олдин бу ерга келганида ахвол жуда аянчли эди. Бу марказ 1969 йилда курилган, шундан бўён капитал таъмирланмаган. Қозонхона ҳам, тармолкар ҳам эскирган эди. Ўтган қишида хаво кескин совиган пайтларда ииссиқлик ишлаб чиқариш муммажида бўлганди. Шу боис Президентимиз тармолкарни таъмиришда барқарорлигини ошириш бўйича кўрсатмалар берган эди.

Бу галги ташириғи чоғида мутасаддилар шу ҳақда аҳборот берди. Берилган топшириклар тўла амалга оширилган. Мажмуя қозонхонаси жами 700 Гкал қувватга эга, мингдан ортиқ кўп қаватли уй ва 400 дан зиёд ижтимоий муассасаларга ииссиқлик етказиб беради.

Жорий йилда мазут хўжалиги ва сифимлари курилиб, қозонхонанинг иккитаси аралаш шаклда – газ ва мазутда ишлашга мослаштирилган. Булар натижасида қозонхона ва тармол, союз ҳароратдан ҳам барқарор ишлади. Бундай пайтларда заҳираланганд мазутдан ишлатилиди. Қувурлар изоляцияси мустаҳкамланган, учун ииссиқлик йўқотилиши ҳам камайган.

Давлатимиз раҳбари шу ерда Тошкент шаҳри ва Учтепа тумани

мутасаддилари билан мулоқот қилиди. Махаллалардаги янги “еттилик” тизими фаолиятини самарали йўлга кўйиш, ижтимоий масалаларни аҳоли талаби асосида жойларнинг ўзида ҳам этиб, одамларни рози килиш зарурлиги таъкидланди.

Жумладан, қишига тайёргарлик бўйича кўрилган чораларни ҳам одамлар сезиши керак. Ииссиқлик марказлари ва тармоллардаги мавжуд муммаларни тезкор бартараф этиб бориш, бино ва хонадонларда ииссиқлик асрар долзарб вазифа экани қайд этилди.

Давлатимиз раҳбари Тошкент шаҳри Ички ишлар бош бошқармасининг Ягона тезкор бошқарув марказини бориб кўрди.

Ушбу марказ Узбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 2 апрелдаги “Ички ишлар орғанларининг жамоат хавфисизлигини таъминлаш ва жиноятчиликка қарши курашиб соҳасидаги фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича кўшимча ташкилини чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ ташкил этилган.

Замонавий усукуналар билан жиҳозланган мажмуя “Геоинформацион электрон ҳарита” дастурни асосида ишлайди. Унга ички ишлар, адлия, соғиқлии сақлаш, транспорт ва фавқулодда вазиятлар вазирликлари ҳамда Милий гвардия, Солик қўмитаси каби идораларнинг 55 та электрон базаси интеграция қилинган. Тошкент шаҳридаги 10 мингдан ортиқ турар ва нотурар жойлардаги 7 минг 300 та видеокузатув камера-лари ҳам уланган.

Бу жамоат хавфисизлигига масъул куч ва воситаларни самарали бошқариш имконини бермоқда. Жумладан, кўча ва жамоат жойларидаги хизмат олиб бораётган ходимлар онлайн қузатиб турилади. Натижада ходиса жойига 3-5 дақиқада этиб борилади.

Булар “хавфисиз шаҳар”, “хавфисиз махалла” мақсадларини таъминлаш, ҳукуқбузарларликни эрта аниқлашда мухим ўрин тутмоқда. Хусусан, ўтган даврда пойтакта содир қилинган 925 та жиноят тезкор фос этилган.

Ягона тезкор бошқарув марказида “Е-манзил”, “Шакл-1”, “Е-мехмон”, “Кадастр” дастурларидан мавълюм олиш ҳам йўлга кўйилган. “Бир миллион дастурчи” лойҳаси доирасида ўқиган ёшлар томонидан “Қалқон” номли тизим яратилди.

Буларнинг барчаси халқимиз осойишталигига масъул идораларнинг самарали ҳамкорлигини таъминлаб, мъалумотларни яхлит дастурда қайта ишлаш, тезкор вазият ва криминоген холатларни автоматик ташкил қилиш, муммаларни баҳолаш орқали тўғри қарорларни яратади.

Президентимиз марказда яратилган шароитлари қўздан кечириди. Бу тизимдан фойдаланиб, маҳаллалардаги профилактика инспекторлари ишини ҳам рақамлаштириш, жиноятчиликка қарши курашиб самарадорлигини ва тезкорлигини ошириш бўйича кўрсатмалар берди.

president.uz

Қуий палата мұхокамаси

Савол-жавоб кўп бўлса, муаммолар йўқ бўлади(ми?)

president.uz

Болалар оромгоҳлари йилда З ой ишлаши – нотўғри

Кечаги яллап мажлисда “Болалар соғломлаштириш оромгоҳларининг фаолиятини янада қўйлаб-куватлашга қаратилган Узбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига ўзгариши ва қўшимча киритиш тўғрисида”ги қонун лойҳаси бўйича кўрилди.

Таклиф этилаётган қонун лойҳасида касаба уюшмалари тизимида болалар соғломлаштириш оромгоҳлари негизида болаларнинг дам олиш масканлари сифатида фойдаланиши, олинган даромадлари бўйича маълум бир муддатга фойда солигидан озод этилиши назарда тутилмоқда.

Шунингдек, оромгоҳларни мажбурий равишда сертификатлаштирилиши талаб этилмаслиги белгиланмоқда.

Қонун лойҳасининг қабул қилиниши касаба уюшмалари тизимида болалар соғломлаштириш оромгоҳларидан йил давомида самарали фойдаланиш ва уларнинг молиявий барқарорлигини таъминлаш орқали болаларга яратиладиган шарт-шароитларни яхшилаш, болаларни соғломлаштириш ва ақлий ривожлантириш бўйича ишлар самарадорлигини ошириш ҳамда йўлламалар нархларини барқарорлаштиришга хизмат килиади.

Кизғин баҳс-мунозаралар, савол-жавоблардан сўнг қонун лойҳаси депутатлар томонидан биринчى ўқишида маъкулланди.

САВОЛ-ЖАВОБ КЎП БЎЛСА, МУАММОЛАР ЙЎҚ БЎЛАДИ(МИ?)

КЕЧА, 12 ДЕКАБРЬ КУНИ ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ КУН БЎЙИ БИР ҚАТОР МУҲИМ МАСАЛАЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИБ, ҶАРОРЛАР ҚАБУЛ ҚИЛДИ.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ АХБОРОТ

Ялпи мажлисида Коррупцияга қарши кураш агентлигининг Узбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузаси кўриб чиқди. Масала юзасидан агентлик директори Акмал Бурхонов ахборот берди.

Кептирилишича, вазирлик ва идоралар функцияларининг оптималаштирилиши натижасида хусусий секторга ўтказилётган давлат функциялари камидан 3 баробарга кўпайтирилоқда. Давлат органлари ва ташкилотларида очиқлик бўйича амалга оширилаётган ишларнинг самараодорлиги, натижадорлигини бахолашга қаратилган Очиқлик индекси жорий этилган. Шунингдек, давлат органлари ва ташкилотларида коррупциявий ҳафв-хатарларнинг олдини олиш бўйича "Е-Антикоррупция" лойиҳаси ишга туширилди.

Давлат хизматлари кўрсатилиши сифати яхшиланиб, ортичка тартиб-таомиллар қисқартириди ҳамда электрон шаклда кўрсатиладиган давлат хизматлари сони оширилди. Таъкиданланганидек, агентлик томонидан жисмоний ва

юридик шахсларнинг мурожаатлари, оммавий ахборот воситаларида эълон қилинган маълумотлар ҳамда давлат харидларини амалга ошириша қонунбузилиши ҳолатлари бўйича худдулар ва соҳолар кесимида 60 та ўрганишлар ўтказилган.

Ийғилишда депутатлар норматив-хукукий хужжатларни коррупцияга қарши экспертиздан ўтказиш натижасида аниқланган коррупциявий омилларни бартараф этиш бўйича "Йўл ҳариталари" ижроси ўз вақтида таъминмагани, Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий стратегияни қабул килиш ишлари якунiga етказилмагани ҳақида саволлар билан мурожаат қилишиб.

Узбекистон ХДП фракцияси мажлисида мураккаб вазифани бажариши керак бўлган янги тузимларни қўллаб-қувватлаш зарурлиги ҳақида позиция билдирилган эди. Ялпи мажлисида ҳам шундай ёндашув бўлди: Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг Узбекистон Республикасида Коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузаси маълумот учун қабул қилинди.

Халқ демократик партияси фракцияси аъзоси Қизилгул Қосимова ҳудудларда коррупцияга қарши курашиш ва унинг олдини олиши борасида ҳудудий кенгашларнинг роли ва ўрни сезилмаётганини таъкидлади. Бу борада қандай ишлар амалга оширилаётгани ҳақида сўради.

Агентлик раҳбари ҳудудий кенгашлар аъзолари жамоатчилик асосида иш кутиши, уларнинг фаолиятини баҳолаш бўйича рейтинг кўрсаткичлари ишлаб чиқилган, лекин барibir кутилган натижага бўлмаётгани учун ҳудудий кенгашлар фаолиятини профессионал тартибида йўлга кўйиш юзасидан таклифлар тайёрланганини маълум қилди.

Мавжуда ҲАСАНОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси:

- Сөвуқ кунлар бошланди, иссиқлик таъминотига этиж ўз-ўзидан ошади. Бу бўйича депутатларга кўплаб мурожаатлар бўлади. Аммо мавсумга тайёргарлик ишлари якунлашнаётганига қарамасдан иссиқлик таъминоти учун ажратилган маблагларнинг 45 фоизга ўзлаштирилганини нима билан изоҳлаш мумкин?

Бу саволга Иктиносидёт ва молия вазири ўринbosari жавоб бераркан, 9 ойлик яхши бўйича рақамлар реал ҳолатни ифода этмаслигини, барча лойиҳалар йил охиригача якунiga етказилишини, Баш вазир ўринbosari Жамшид Кўчкоров эса депутатга декабрь ойининг иккичи яримда кўшимча маълумот берилшини билдири.

ФРАКЦИЯМИЗ ПОЗИЦИЯСИНИ БИЛДИРДИ

Кейинги ийларда давлатимиз раҳбари ташаббуси билан соғликини сақлаш тизимини ривожлантириш бўйича стратегик хужжатлар қабул қилиниб, мухим вазифалар белгиланиб, катта маблағлар йўналтирилмоқда. Натижалар оз эмас, лекин таҳлил ва ўрганишлар ажратилган катор маблағлар ўз вақтида ишлатилмасдан келинаётганини кўрсатмоқда.

Ривожлантириш дастурлари ва бюджет ҳаражатларининг максадли индикаторларининг 9 ойлик ижроси тўғрисидаги хисоботда соғликини сақлаш тизимидан бир қатор вазифалар бажарилмасдан қолаётгани акс этган. Хусусан, болалар тиббиёти ва туғуруқ муассасаларида юқори технологик лаборатория усуқнанаридан тўлақонли ва самарали фойдаланиш максадида реагентлар, сарфланадиган анжомлар ҳамда сервис хизматлари учун ажратилган маблағларнинг 21 фоизи ўзлаштирилган, холос. Шунингдек, «Электрон соғлики сақлаш» тизимини кенг жорий этиш, ягона миллий стандартлар асосида интеграцияшган ахборот тизимлари ва маълумотлар базаси мажмуасини яратиш учун ажратилган маблағларнинг 26 фоизи сарфланган.

Юқоридаги ўналишлар ижроси бажарилмаганинг тўғрисидаги аниқ маълумотлар берилмаган ёки тендер савдолари билан боғлиқ вожаҳар кўрсатилган. Бундай холатлар олдинги хисоботларда ҳам қайд этилган. Бу бюджет ижроси тендер савдолари сурункали муммога айлануб қолганини кўрсатмоқда.

Давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағлар инсон саломатлиги билан боғлиқ маъсалаларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга. Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга. Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Шунингдек, давлат бюджетидан инвестиция дастурларини режалаштирища ҳар томонлами пишиқ-пухта тайёрланмаган лойиҳаларни этиборга олмаслик ёки ижтимоий аҳамияти юқори лойиҳаларни амалга ошириш бўйича тезкор чоралар кўриш кераклиги ҳам қайд этилди.

Якунда давлат бюджетидан ижроси тўғрисидаги хисоботни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси кўллаб-қувватлади.

**Лазиза ШЕРОВА,
«Ўзбекистон овози»
мухбири.**

ДАВЛАТ БЮДЖЕТ ИЖРОСИ КЕЧИКИБРОҚ МУХОКАМА ҚИЛИНДИ

Давлат бюджети – халқнинг ризқи хисобланади. Унинг ортида ҳар бир фуқаронинг манфаати, улуши бор. Мамлакат ри воқи нафақат давлат бюджетига тушаётган маблағларнинг кўпайши, балки уларнинг тўғри ва самарали сарфланишига ҳам боғлиқ. Шунинг учун депутатлар **Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2023 йил 9 ойлик ижроси** юзасидан ҳукумат хисоботини хам кизигин мухокамага кильди. Депутатлар шунчаки эшитмади, кескин саволлар ҳам бўлди, ўтиқр таклифлар айттиди, ҳукумат фаолияти чукур танқидий таҳлилдан ўтказилди. Чунки давлат бюджетининг мақсадли ва самарали ишлатилиши ижтимоий кайфиятга, мамлакатизмнинг ижтимоий барқарорлигига бевосита-таъсир кўрсатади.

Хисоботда қайд этилишича, 2023 йилнинг 9 ойлигидаги ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ҳажми жорий нархларда ўсиш суръати 5,8 фоизни

(ийл бошидаги прогноз – 5,4%) ташкил этди. Бунда иктиносидий ўсишнинг асосий драйвери хизматлар соҳаси бўлуб, унинг ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 6,5 фоизни (ўсишдаги хиссаси – 2,5 фоиз банд) ташкил этиди.

Давлат бюджетининг харажатлар қисмидаги ижтимоий йўналтирилганлик тамоилии сақлаб қолинган ҳолда, умумий харажатларининг 98,5 трillion сўми ёки 49,0 фоизи ижтимоий харажатларни молиялаштириш учун сарфланди. Ушбу харажатларнинг 88,5 фоизи ижтимоий соҳани ривожлантиришда ахолини ижтимоий ҳимоя жиҳатдан кўллаб-қувватлаш харажатлariга тўғри келди.

Хисоботдан сўнг мухокамалар қўзигин давом этди. Албатта, уларда фракциямиз аъзолари ҳам ўз мулоҳазаларни саволлари билан иштирок этди. Ўзбекистон ХДП депутатлари ижтимоий соҳадаги масъулларнинг жавобгарлигини кучайтириш, бюджет маблағларнинг манзилиларни таъминлашга оид ўз таклифлари, фикр-мулоҳазаларни билдириши.

Софликини сақлаш йўналаштиришда мебъоратиришдан ишлатилишга ўз вақтида маъсалаларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва бораётган тўсикларни бартарап этиш бўйича сақлаш тизимидан бир қатор вазифалар бажарилмасдан қолаётгани акс этган. Хусусан, болалар тиббиёти ва туғуруқ муассасаларида юқори технologik лаборатория усуқнанаридан тозиҳатни таъминлашга оид ўз таклифлари, фикр-мулоҳазаларни билдириши.

Давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағлар инсон саломатлиги билан боғлиқ маъсалаларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

Хусусан, давлат бюджетидан ижтимоий соҳа, жумладан, соғликини сақлаш тизимига ажратилган маблағларни ҳал этишда мухим аҳамияти эга.

Метёрий хужжатлар ва тартиб-коидалардаги камчиликлар инсонлар ҳаётига хавф түфдириши мумкинлигини унутмаслик керак, албатта.

ЎЗБЕКИСТОНДА КЕЙИНГИ ЙИЛЛАРДА ФУҚАРОЛАР МУРОЖААТИГА МУНОСАБАТ ТАМОМАН ЎЗГАРДИ. БИР ПАЙТЛАР МУАММОСИ БОР КИШИЛАР КҮП ҲОЛЛАРДА ҚҰЛЫДА ҚОФОЗИ БИЛАН ИДОРАМА-ИДОРА САРСОН ЮРГАН, МУАММОСИНИ КИМГА АЙТИШНИ БИЛМАГАН. МАСЬУЛ РАХБАРНИНГ ЙИФИЛИШДАН ЧИҚИШИО ХИЗМАТ САФАРИДАН КЕЛИШИНИ КУНЛАБ КУТИШГАН. ҲОЗИР ВАЗИЯТ БОШҚАЧА. БУНГА ЭРИШИШ ОСОН БЎЛГАНИ ЙЎҚ.

УЗОК ВАҚТ ЁПИҚ ТУРГАН ЭШИКЛАР ОЧИЛДИ. РАХБАРЛАР ХОНАСИГА ҚАМАЛИБ ОЛМАЙ, АҲОЛИ ОРАСИДА КҮПРОҚ ЮРЯПТИ. ҲАТТО БИР ПАЙТЛАР ОДАМЛАР ТАНИМАГАН, ФАҚАТ ИСМИНИ ӘШИТГАН, ПОЙТАХТДА ЎТИРГАН ВАЗИРЛАРУ КАТТА-КАТТА ИДОРАЛАРНИНГ РАХБАРЛАРИ ҲАМ ЖОЙЛАРГА ЧИКИБ, ОЛИС ҲУДУДЛАРГА БОРИБ, САЙЁР ҚАБУЛЛАР ҮТКАЗЯПТИ. ОДАМЛАРНИНГ ҲАЁТ ДАРАЖАСИНИ, ЖОЙЛАРДАГИ ҲАҚИҚИЙ АҲВОЛНИ ЎЗ КЎЗИ БИЛАН КЎРЯПТИ. ПАРЛАМЕНТ ВА МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВЧИЛАРИ БИЛАН ТЕЗ-ТЕЗ УЧРАШЯПТИ, МУАММОЛАРНИ ТИНГЛАЯПТИ, ТАКЛИФЛАР, МУРОЖААТЛАРНИ ЎҶГАНЯПТИ.

АКСАРИЯТ ДЕПУТАТЛАР ЖОЙЛАРДАГИ РЕАЛ ВАЗИЯТНИ ЎЗ КЎЗИ БИЛАН КЎРИБ, ОДАМЛАР БИЛАН ЮЗЛАШМОҚДА. ШУНИНГ УЧУН САЙЛОВЧИ МУРОЖААТИДА КЎТАРИЛГАН МАСАЛАНИНГ ИПИДАН ИГНАСИГА БИЛАДИ, ҚОФОЗДАГИ МАЪЛУМОТ БИЛАН УНИ АЛДАБ ҲАМ БЎЛМАЙДИ. САЙЛОВЧИЛАРГА ҚУЛОҚ ТУТИШ, УЛАР БИЛАН ЕЛКАМА-ЕЛКА ТУРИШДА ГАП КЎП.

МАВЗУГА ҲАМОҲАНГ ТАРЗДА ПАРТИЯМИЗНИНГ МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАРИГА БЎЛАЁТГАН МУРОЖААТЛАР, ДЕПУТАТЛАРНИНГ САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН МУЛОҚОТЛАРИ, МУАММОЛАР ТАХЛИЛИГА, УЛАРНИНГ ЕЧИМИГА ҚАРАТИЛГАН АМАЛИЙ ҲАРАКАТЛАР НАТИЖАДОРЛИГИГА ЭЪТИБОР ҚАРАТАМИЗ.

МУРОЖААТГА ЭЪТИБОРСИЗ қарашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ

10 МИНГДАН ОРТИҚ ФУҚАРОНИНГ ҚАНДАЙ МУАММОСИ БОР?

Маълумки, Ҳалқ демократик партияси тизимида мурожаатлар билан ишлашда катта тажриба тўпланди. Ҳусусан, партия Жамоатчилик қабулхонасида бир неча йиллардан берি қанчадан-қанча сайловчиларнинг, электрот вакилларининг мурожаатлари ижобий ҳал этилди. Айниқса, сайёр қабуллар, кўчма Жамоатчилик қабулхоналари орқали партия фоллари ва депутатлар чекка қишлоқларга ҳам бориб, уйма-уй ёриб, сайловчилар мурожаатларини тинглашяпти. Энг муҳими, мурожаатлар эшигиятни, эътиборсиз колмаяпти.

Бизга берилган мъалумотларга кўра, жорий йилнинг ўтган 9 ойни давомида парламент қўйи палатасидаги Ҳалқ демократик партияси фракцияси азольарига 2095 та мурожаат келиб тушган. Уларнинг 1167 тасига ижобий ечим топилди, 775 та мурожаат кўриб чиқиш учун тегислилиги бўйича мутасадди ташкилот ва идораларга юборилди, қолган 153 таси кўриб чиқиш жараёнда.

Дилбар МАМАДЖАНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзҲДП фракцияси аъзоси:

- Мурожаат қилиш фуқароларнинг муҳим сиёсий ҳуқуқларидан биридир. Эътибор билан кўриб чиқсан, уларда нафакат муаммолар, балки одамларинизнинг кайфияти, шарт-шароити, олиб борилаётган ислоҳотларга муносабати ҳам акс этади. Демак, мурожаатга эътиборсиз қарашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Агарда такқослайдиган бўлсан, бугунги кундаги мурожаатлар бундан 5-6 ийл олдин қилинган мурожаатлардан кескин фарқ қиласди. Авваллари одамлар кўпроқ шахсий муаммоларни ҳал қилиш учун ёрдам сўраб мурожаат қилиган бўлса, ҳозир ундан эмас. Айни вақтда мурожаатлар асосан жамоавий, яъни маҳалла аҳолиси учун инфратузилми яншилаш, таълим ва соғлини сақлаш масканларини қайта қуриш ёки капитал таъмилаш масалаларида бўлмоқда. Демак, одамларда яшаб турган кишлоғи, маҳалласи, ўз ҳудуди-га даҳлорлик кучайган.

Шу ўринда янада бир гап. Мамлакатимизда мурожаатларни ҳал этиш юзасидан турли лойиҳаларни жорий қилиш, маҳаллий муаммоларни аҳоли ташаббускорлиги асосида бартараф этиш мақсадида ташкил этилган "Ташабbusli бюджет", "Менинг йўлум" лойиҳаларни асосида муаммолар сони камаётгани кузатиляпти.

Яқинда Фаргона вилоятининг Фаргона тумани "Юқори Водил" маҳалла фуқаролар йиғини аҳолиси ҳамда 3-сонли ўрта умумтаълим мактаби жамоаси мактабга қўшимча бино куриш масаласида, "Обод", "Юқори Водил", маҳалла фуқаролар йиғини аҳолиси тадбиркорликни ривожлантиришлари учун ҳудудга канализация тармогини тортиш масаласида мурожаат қилишибди. Мазкур мурожаатларни белгиланган тартибида юқори турувчи вазир-

ликларга юбордик, албатта, шунинг ўзи билан чекланмай, мурожаатларга ечим топиш йўлларини қидирамиз.

"Новкент" маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи ногиронлиги бўлган шахс Д.Үринов З ойдан буён кластердан ойлик иш ҳақини ололмаганилиги юзасидан мурожаат қилиди ва фуқаронинг ойлик иш ҳақи ундириб берилди.

Худудда фақат депутатлар эмас, туман ҳоқими бошичилигида сектор раҳбарлари, туман ҳоқимининг ўринбосарлари, фаоллар ҳар бир маҳалладаги муаммоларни ўрганиш ва бартараф этиши юзасидан тизимили ишларни олиб боришмоқда.

Кейнинг пайтларда депутатлар ўз округларига тез-тез борадиган бўлди, муҳих ҳам, муносабат ҳам ўзгари. Ҳозир депутатлар халқнинг олдига боришдан, дардини эшиштдан чўчимайди, қочмайди. Чунки муаммоларни ўрганиш, ҳал этиши юзасидан ваколат етарли. Фақат ҳар бир мурожаатга катта муаммодек қарасак ва ўрнида ҳал этилишига ёришак бўлди. Шунда одамлар ҳам ҳаётдан рози бўлиб яшайди. Бу янги ва ҳалқил қонунларнинг яратилиши учун ҳам замин яратади, албатта,

ЭНГ КҮП МУРОЖААТ КОММУНАЛ СОҲАДАН БҮЛЯПТИ

**Махмуд ЕСЕНГЕЛДИЕВ,
ЎзҲДП Қорақалпогистон Республика
кенгаши раиси ўринбосари:**

- Албатта, ҳар бир мурожаат ортида инсон манфаатлари бўлади. Бир идора эшигини тақиллатиб, ўз муаммоларини айттаётган одамлар оғирини енгил қилишиниз, ҳар бир мурожаатга масъулият билан ёндашишмиз талаб этилади. Бугун ҳалқ билан ҳамнафас бўлиш, унинг кувонч ва шодликларига шерик бўлиши, қийналган дамларидан амалий ёрдам кўрсатиш учун бор куч-ғайратимизни ишга солишмиз керак.

Ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси Қорақалпогистон Республика, туман ва шаҳар кенгашлари кошида ташкил этилган Жамоатчилик қабулхоналарига шу йилнинг ўтган 11 ойни давомида 732 та мурожаат келиб тушди. Шундан ҳозиргача 713 таси ижобий ҳал қилинди. Тахлил қилиб кўрдиган бўлсан, 200 нафардан ортиқ электраторатимиз вакиллари маддий ёрдам сўраб келган бўлса, 161 нафар сайдовчилар коммунал соҳа билан боғлиқ масалада мурожаат қилишган. Уй-жой ва ер олиш масаласида 33 та, иш билан таъминлашда ёрдам сўраб 57 та, иш ҳақи, нафака ва пенсияларни ўз вақтида ололмаётган фуқаролардан 13 та, ижтимоий масалалар ва соғлини сақлаш масалаларида 72 та, банк ва кредит масалаларида 57 та мурожаат келиб тушди.

Масалан, Нукус шаҳри "Жийдели байсын" МФЙ "Қыят қала" кўчасида яшовчи фуқаро Ф.Бекбергенов кўчани асфальтлаб бериш масаласида Олий Мажлис Сенати аъзоси Гулистон Аннақалиевага мурожаат қилиган. Сенатор аншуба мурожаати Нукус шаҳар ҳоқимлигига сўров билан чиқкан. Натижада "Қыят қала" кўчасини асфальт қилиш масаласи жорий йилги "Обод махалла" дастурига киритилиб, шаҳар ободонлаштириш бошқармаси томонидан тўлиқ асфальт қилиниб, масала ижобий ҳал этилган.

Қўнгирот тумани "Қўнгирот" ОФИ ҳудудида яшовчи фуқаролар ҳудуддаги огулларни тоза ичимлик суви таъминлаш масаласида мурожаат қилишибди. Кўнгирот туманинг фуқаролар йиғини аҳолиси тадбиркорликни ривожлантиришлари учун ҳудудга канализация тармогини тортиш масаласида мурожаат қилишибди. Мазкур мурожаатларни белгиланган тартибида юқори турувчи вазир-

**Одамлар мухтоҷлиқдан,
қайсиидир жойда
ҳуқуқлари поймол
қилинганидан најот
сўраб, катта умид билан
мурожаат қиласи. Бунинг
ортида кўп ҳолларда
инсон тақдири турди
ёки бўлмаса ҳудуддаги
юзлаб, минглаб
инсонларни қийнаётган
муаммо туради. Шунинг
учун муаммоларга,
мурожаатларга бармоқ
орасидан қарашга ҳеч
кимнинг ҳаққи йўқ.**

катта умид билан мурожаат қиласи. Бунинг ортида кўп ҳолларда инсон тақдири турди ёки бўлмаса ҳудуддаги юзлаб, минглаб инсонларни қийнаётган муаммо туради. Шунинг учун муаммоларга, мурожаатларга бармоқ орасидан қарашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Мурожаатлар кўпайшини ҳар бир мутасадидга берилган баҳо, деб қабул қилсанкина ижобий натижаларга эришлиди, деб ўйлайман.

Депутатлар билан гаплашганимизда округларда сайловчилар билан учрашувларда, ҳудудларда сайёр қабуллар ўтказилганда аҳоли ётироzlарига сабаб бўлётган масалалар кўтарилаётгани таъкидланди. Мурожаатларни ҳал қилишда айрим тўсикларга дуч келингани айтилди.

**Анвархон НАБИЕВ,
халқ депутатлари Фаргона вилоят
Кенгашидаги
ЎзҲДП гурухи раҳбари:**

- Мутасадид ташкилотларга мурожаат хати билан чиқилганда келган жавоб ҳатлари кишини таажхублантиради. Аксарият ҳолларда биз сўраган аниқ масала бир четда қолиб, унга бевосита алоқаси йўқ мъалумотлар ёки "шаблон" жавоб жўнатилиди. Мазкур ташкилотларнинг жойларда одамлар дуч келаётган муаммолардан яхши ҳабардор эмасми, деб ўйлаб қоласан киши. Кўп ҳолларда жавоб хати ҳам номига ёзилганга ўхшайди.

Депутат мурожаати ортида кўплаб инсонларни манфаати турди. Аммо айрим мутасадидлар ҳали-ҳамон бу муҳим масалага белисидилар ҳали-ҳамон бу муҳим масалага белисидилар олдида хисобдор эканини тўғри англамаган кўриниади. Муаммола юзаки ёндашиш, мурожаатга номига жавоб ёзиш билан ҳурмат тобиб, одамларни рози қилиб бўлмайди.

* * *

Маълумки, депутат ёки сенатор сўровига белгиланган вақтда жавоб бермаганлигин учун Маъмурӣ жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 193-моддаси билан жавобгарлик белгиланган. Унга кўра, давлат органларининг, фуқаролар ўзини ўзи бошқарши органларининг, мулкчилик шаклидан қатъи назар корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг мансабдор шахслари томонидан парламент сўровини, депутат, сенатор сўровини кўриб чиқмасдан қолдириш ёки уларни кўриб чиқиши муддатларини узри сабабларисиз бузиш ёхуд улар юзасидан била турбий нотўғри маълумотларни қасддан тақдим этиш – мансабдор шахсларга БХМнинг 3 бараваридан 7 бараваригача миқдорда жарима солишига сабаб бўлади.

Ҳақиқатан ҳам, депутат сайловчи мурожаати, таклиф-мулоҳазалари, фуқароларнинг конуни манфаатларини химоз қилиш мақсадида мутасадид ташкилотларга жавоб бершига ҳам қонун, ҳам виждан олдида мажбурдир.

Шунинг учун Ҳалқ демократик партияси 2024 йилда бу борада қатъий сиёсат юритиши максад қилиди. Депутатлар сўровларига бўйича талабчанинги ошириш, бу борада конуни чора кўлланилишига эришиш, мутасадид ташкилотлар раҳбарларининг масъулитини кучайтириш дикъат марказида бўла-

**Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози" мухбари.**

TANLOV

ХЕЧ КИМ ДЕПУТАТЛІККА
ҮҚИТИЛМАЙДИ. ҚОНУНЧИЛИК
МЕЙЁРЛАРИ, ДЕПУТАТЛІК
ФАОЛИЯТИГА ОИД БУРЧ
ҲАМДА ВАКОЛАТ, ФИР
АЛМАШИШ, ҲАЁТИЙ ТАЖРИБА
БУ БОРАДА ДАСТУРУЛАМАЛ
БҮЛАДИ.

БУГУНГИ ДЕПУТАТНИ
КЕЧАГИСИ БИЛАН
СОЛИШТИРИБ БҮЛМАЙДИ.
ЧУНКИ УЛАРНИНГ ВАКОЛАТИ
ҲАМ, ЗИММАСИДАГИ
МАСЬУЛИЯТ ҲАМ, ЎЗ
НАВБАТИДА, ТАЖРИБА ҲАМ
ОРТГАН. БУ, АЙНИҚСА,
АМАЛИЙ ИШЛАРДА ЎЗ
ИФОДАСИНИ ТОПМОҚДА.

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИ ДЕПУТАТЛАРНИ
ЯНАДА РАҒБАТЛАНТИРИШГА,
УЛАРНИНГ ЎЗАРО ТАЖРИБА
АЛМАШИШИГА АЛОХИДА
ЭЪТИБОР ҚАРАТМОҚДА,
ТУРЛИ ТАДБИР ВА ЛОЙИҲАЛАР
АМАЛИЁТТА ЖОРӢ
ЭТИЛМОҚДА. “ЎЗБЕКИСТОН
ХДПНИНГ ЭНГ ФАОЛ
ДЕПУТАТИ” КҮРИК-ТАНЛОВИ
ШУНДАЙ ЛОЙИҲАЛАРДАН
БИРИДИР.

ФИКР, ТАЖРИБА АЛМАШИШ МАЙДОНИ

“ЎЗБЕКИСТОН ХДПНИНГ ЭНГ ФАОЛ ДЕПУТАТИ”
ТАНЛОВИННИНГ РЕСПУБЛИКА БОСҚИЧИ ЎТКАЗИЛДИ

Мазкур танловнинг биринчи босқичи
дастлаб шаҳар-туманларда бўлиб ўтди. Са-
раланган фоал депутатлар Коракалпогистон
республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоят
босқичларида билим ва кўнгилмаларни си-
новдан ўтказди. Ўтган ҳафтада тарихий кент —
Бухоро мезбонлик қилган тадбирда эса 14
худудда кучли, деб топилган халқ вакиллари
республика биринчилиги учун беллашди.

Табиийки, танлов бор жойда шартлар ва
уларга кўйиладиган баллар бўлади. Ҳакам-
лар ҳайъати ҳар бир шартни 5 балллик тизимда
баҳолаб борди. Биринчи шарт ахоли мұам-
мосини ҳал этишининг энг самаралий йўли, деб
номланди. Унда иштирокчилар ўзларининг
амалий ишларини 5 даққиқалик видеоролик
орқали намойиш этди. Ҳусусан, ижтимоий ма-
салаларга ҳуқуқий ечим, фўқаро манфаатла-
рини химоя қилиш, партияning сайловиди
дастурда белгиланган устувор вазифаларни
ижросига янгича ёндашув масалаларни
чора-тадбирлар ҳақида маълумотлар бе-
риди. Бунинг учун ҳар бир иштирокчига 10
даққиқадан вақт ажратилиди.

Танловнинг иккинчи шарти, сиёсий ҳозир-
жавоблик, деб номланди. Бу шартда олдин-
дан тайёрлаб кўйилган саволларга оғзаки жа-
воб берилди. Иштирокчилар 7 та саволнинг
канчасига тўғри, қисқа, аниқ ва тезкор жавоб
бера олганидан келиб чиқиб баҳоланди.

Танловда депутатларнинг қизиқишилари
ҳам ҳакамлар ҳайъати томонидан баҳолан-
ди. Бунинг учун учинчи шарта белгиланган
талаблар асосида намойиш этилган саҳна
кўринишлари, икодий чиқишилар асос бўлди.

Шу тариқа энг фоал депутатни аниқлашга
қаратилган танловнинг республика босқичи
якунинг етди. Унга кўра, 3 та учинчи ўрин,
2 та иккинчи ўрин соҳиби аниқланди. Ҳалқ
демократия партиясининг энг фоал депутати
номига эса бир киши сағовор бўлди.

Албатта, танловда ғолиблик рамзий маъно
касб этади. Турли номинацияларда тақдирлан-
ган иштирокчилар ҳам янги ташабbusлар, режа
ва ғоялар, асосийси, катта тажрибага эга бўл-
ган холда ўз ўйларига қайтишини таъкидлади.

Мақсада ВОРИСОВА,
**Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги Ўзбекистон ХДП**

**Фракцияси аъзоси,
Марказий Кенгаш раиси ўринbosари:**
— Янги таҳтирга Конституцияда Ўзбекистон
иҷтимоий давлат экани белгилаб қўй-
илди. Бу партиямининг неча йиллик орзуси
эди. Эндилиқдаги ҳаракатларимиз Ўзбекистонни
ижтимоий давлатга айлантиришга қа-
ратилади.

Бош қонунимизда инсон биринчи ўрин-
га чиқарилди. Ҳар бир фуқаронинг манфа-
ати давлатнинг дикқат марказида бўлиши,
хуқуқлари кафолатланиши белгиланди. Ана

шунда давлат ижтимоий жиҳатдан ривожла-
нади, тараққий топади. Бунда халқ вакилла-
ри бўлган депутатларнинг, надавлат инсти-
тутларнинг ўрни ва роли аҳамиятлиdir.

Ўтказилган кўрик-танловда ҳам ушбу
жиҳатларга алоҳида эътибор қаратилди. Де-
путатлар ўзларига ва ўз касбдошларининг фа-
олиятига четдан назар ташлаш имконига эга
бўлдилар. Тажриба алмашиб, билгларини
тақорлаш, билмаганларини ўрганишга эриш-
дилар. Чунки танловга тайёргарлик жараёни
бир кунда амалга ошмади. Иштирокчиларнинг
нафакат назарий билими, балки округларда
ишлаш кўнкимаси ҳам ошганига шубҳа йўқ.

**Қизилгул ҚОСИМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги
Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси,
танлов ҳақами:**

— Аслида фоал ва ташабbusкор депу-
таратаримиз битта саҳнага сигмайди. Чунки
маҳаллий кенгашларда 1600 нафардан ортиқ
депутатга эга бўлган партиямининг иши ҳам
шунга яраша кенг кўламлиdir.

Биласиз, маҳаллий Кенгаш депутатлари
жамоатчилик асосида, ойлиқизис ишлади.
Керак бўлса, уларни ватаннаплар, деб айтиш
керак. Ана шундай кишилар орасида бўлиш
ва танловда иштирок этиши, охирги босқичга
тиб келиш ҳам бир жасорат.

Лекин биламики, танловда шартлар бўла-
ди, шартларнинг талаблари бўлади. Бизга
эса шартларнинг бажаралишини таққослаш,
уларни баҳолаш масъулияти юкланди. Хур-
санд бўладиган тарафи, ҳеч ким четда қол-
мади, номинациялар белgilанди, ҳар бир
иштирокчи тақдирланди.

Муҳими, танлов натижаси олинган ўрин
билинг чекланимайди. Бундай тадбирлар ҳар
биз депутатга ўз устида ишлаши учун имко-
ниятни ва рагбат вазифасини ўтайди, деб ўй-
лайман.

**Эргаш АБДУРАИМОВ,
Олмалиқ шаҳар Кенгашидаги
Ўзбекистон ХДП гурухи аъзоси,
танлов голиби:**

— Биламики, депутатлик бу касб ҳам, ху-
нор ҳам, мансаб ҳам эмас. Бу халқ ишончи
билан бериладиган катта масъулият, деб хи-
соблайман. Ўтказилган кўрик-танлов эса ана
шу масъулиятимизни элақдан ўтказадиган,
янада ҷархийдиган, ўзаро тажриба ортири-
шимизга сабаб бўлган ракобат майдони бў-
либ хизмат қилди, десам тўғри бўлади.

Танловда берилган баҳога келсақ, у
рамзий маънога эга бўлиб, депутатларга
энг холис ва энг тўғри баҳони сайловиди
беради, албатта. Баҳолаш жараёнида
фақатгина 3 та шарт инобатга олинди, деб
ўйламайман. Сайловдан кейин ўтган 4 йил
давомида қилинган амалий ишлар, орт-

тирилган тажриба ҳам инобатга олинган
бўлса керак. Депутатнинг бутун фаоли-
ятини биргина танловда кўрсатиб бериш
кўйин масала. Танловда эришганларим,
аввало, ўз устимда кўпроқ ишлашга унда-
ди. Депутатлик масъулиятини янада чукур
хис этишимга турткি бўлди.

**Жавлонбек АБДУЛЛАЕВ,
Косонсой туман Кенгашидаги
Ўзбекистон ХДП гурухи аъзоси
2-йурин соҳиби:**

— Танлов чинакам маънода партияминдан
сайланган депутатлар учун маҳорат мактаби
бўлди. Унинг иштирокчиси сифатида катта
тажриба олдим. Аҳоли мурожаатлари билан
ишлаш, партия дастурий мақсад ва вази-
фаларини тарғиб қилиш, аҳоли розилигига
еришиш йўлида сафдош депутатлар билан
тажриба алмашиб.

Аслида танловда ҳамма ғолиб. Танловда
иккинчи ўринни эгаллашим эса менга катта
мотивация бериш билан бир қаторда ўз

устимда кўпроқ ишлашим кераклигини кўр-
сатиб берди. Сиёсий муҳит, эътибор, кучли
депутатлар билан фикр ва тажриба алмашиб
имкониятига эга бўлдим.

Ўзим ҳақимда гапирсан, олий таълимда
аввал бакалавр, сўнг магистратура босқичла-
рини иқтисодиёт соҳасида битирганин. Та-
лабалик давримдәк Косонсой туман Кенгаши
депутат бўлиб сийланганим илмий ишими
ҳам ижтимоий соҳада ёқлашинга асос бўлди.

Фаолиятимни депутат ёрдамчилиги-
дан бошлаганман. Депутатлик ишимида эса
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депу-
тати Анвархон Темиров билан доимо ҳам-
маслак бўлиб иш юритганим оркимида
кўплаб ижтимоий муммалор ҳал бўлишига
асос бўлди.

Мен каби бир ногиронлиги бўлган, жисмо-
ний имконияти чекланган ёшни тарбиялаб,
ўз сиёсий позициясига эга шахс, инсонларга
нафи тегадиган фигура қилиб шакллантира
олган партияминдан ҳар доим миннатдорман.
Муваффакиятим менга билдирилган ишончи-
нинг меваси, деб ўйлайман. Бунинг учун
устозларимга ташаккур.

**Бахтиёржон ТҮЙЧИЕВ,
Риштон туман Кенгашидаги
Ўзбекистон ХДП гурухи аъзоси,
3-йурин соҳиби:**

— Танловнинг турли босқичларида қат-
нашиш аввало, мени депутат сифатида яхши
томонга ўзgartирди. Бу каби танловлар да-
вомли бўлиши керак, деб ўйлайман. Сабаби,
улар орқали тажриба алмашиб имкони мав-
жуд ва мазкур ташабbusни биринчилардан
бўлиб Ҳалқ демократик партияси олиб чиқса-
ни бизни кувонтиради.

**Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон ХДП Ахборот хизмати
раҳбари:**

ПОЛЬША ПАРЛАМЕНТИ ЯНГИ БОШ ВАЗИРНИ САЙЛАДИ

11 декабрь куни бўлиб ўтган овоз беришда Польша Сеймининг (парламент) 248 депутати унинг номзодини ёқлаб овоз берди, яна 201 нафари эса бунга қарши чиқди. Шу тариқа Польша парламентининг қуий палатаси кўпчилик овоз билан тажрибали сиёсатчи Доналд Тускни мамлакатнинг навбатдаги Бош вазири қилиб сайлади. Энди Тускнинг олдиди мамлакатнинг янги ҳукуматини шакллантириш вазифаси турибди.

Доналд Тускнинг Бош вазир этиб сайланишининг ўзига хос жиҳати бор. 15 октябрда парламент қуий палатаси ҳисобланадиган Сеймга сайловда амалдаги Бош вазир Матеуш Моравецкий бошчилигидаги "Қонун ва адолат" партияси 460 та ўриннинг 194 тасини эгаллаб, амалда энг кўп овоз йиғган партия бўлишига қарамасдан, ҳукуматни шакллантириш учун ўзига иттифоқчи тополмади. Айни пайтда, мухолифатнинг учта партияси - Тускнинг «Фуқаролик платформаси», шунингдек, «Учинчи йўл» ва «Янги сўллар»дан иборат «Фуқаролик коалицияси» блоки парламентда 248 ўринга эга бўлди ва коалиция бўйича келишиб олди.

ПАРЛАМЕНТ ТУЗИЛИШИ ВА УНИНГ САЙЛОВ ТИЗИМИ

Польша парламенти икки палатадан иборат.

Юқори палата Сенат, деб аталиб, унинг таркибида 100 та сенатор бўлади. Қуий палата Сейм, деб аталиб, 460 та депутатдан иборат.

Ҳар иккى палата аъзолари ҳам 4 йил мuddатга сайланади. Сенатор бўлиши учун ёш 30, Сейм учун 21 ёш белгиланган.

Сенаторлар бир мандатли тизимда сайланади. Яъни, мамлакат худуди 100

та сайлов округига бўлинади ва ҳар бир округдан биттадан номзод сайланади.

Сеймда эса сайлов бошқачароқ шаклда, яъни пропорционал сайлов тизими орқали сайланади ва d'Hondt услудидан фойдаланилади.

Сеймга кириш учун ҳар бир сиёсий партия умумий сайловчиларнинг камидга 5% овозини йиғиши керак бўлади.

Кўпчилик давлатлардаги каби Польшада ҳам Сейм қабул қилган қонунни Сенат ўзгартриши ёки бекор қилиши мумкин. Лекин Сейм аъзоларининг кўпчилик овози Сенат қарорини бекор қилиши мумкин.

Улар ижтимоий ҳаражатларни янада оширишга, доимий армия ходимларни 300 000 аскарга кўйтиришни режалаштиришган эди.

Айрим мутахассисларнинг фикрича, Доналд Тускнинг тажрибали сиёсатчи эканлиги ҳам галабанинг асосий сабабларидан бўлган.

Маълумот учун, Доналд Туск 2007-2014 йилларда Польша Бош вазiri бўлган ва 2014-2019 йилларда Европа Кенгаши раиси лавозимида ишлаган.

Украина – Россия уруши фонидан бошқа фарб давлатлари каби Польшада ҳам ахолининг кўпчилигига фарб билан бирлашиш кайфияти усувор экани натижаларда яққол кўринди, дейиш мумкин.

**Аҳмад ҚУРБОНОВ
тайёрлadi.**

САЙЛОВОЛДИ ТАШВИҚОЛЛАРНИНГ АСОСИЙ ЖИҲАТЛАРИ

Фуқаролик коалицияси вакиллари амалдаги Бош вазир Матеуш Моравецкий ва "Қонун ва адолат" партиясини суд тизими сиёсийлаштирганликда, оммавий ахборот воситаларини ўзининг ташвиқот воситасига айлантирганликда ва ўз ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун давлат ресурсларидан фойдаланганликда, шу билан бирга, Польшанинг Европа Иттифоқидаги мавқеяга путур етказаётганинг айлашган.

Коалиция вакиллари "сиёсийлашган", дея таъкидланган суд-ҳуқуқ ислоҳотларини бекор қилишга, Польшанинг ЕИ билан кескинлашган алоқаларини яхшилашга вайда беришган.

Ўз навбатида амалдаги ҳукумат ўзининг фаровонлик дастурлари ва энг кам иш ҳақини ошириш каби ислоҳотлари билан машҳур эди. Бу ислоҳотлар орқали миллионлаб поляклар турмуш даражасини оширишга эришганди.

Улар ижтимоий ҳаражатларни янада оширишга, доимий армия ходимларни 300 000 аскарга кўйтиришни режалаштиришган эди.

Айрим мутахассисларнинг фикрича, Доналд Тускнинг тажрибали сиёсатчи эканлиги ҳам галабанинг асосий сабабларидан бўлган.

Маълумот учун, Доналд Туск 2007-2014 йилларда Польша Бош вазiri бўлган ва 2014-2019 йилларда Европа Кенгаши раиси лавозимида ишлаган.

Украина – Россия уруши фонидан бошқа фарб давлатлари каби Польшада ҳам ахолининг кўпчилигига фарб билан бирлашиш кайфияти усувор экани натижаларда яққол кўринди, дейиш мумкин.

**Аҳмад ҚУРБОНОВ
тайёрлadi.**

O'zbekiston **XDP**
Xalq demokratik partiyasi

ҲАЁТИДАН

"УЙМА-УЙ" ЛОЙИХАСИ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Қорақалпоғистон Республика Кенгаши, партиянинг Қораёзак туман Кенгашидаги ЎзХДП депутатлар гурухи аъзолари, партия фаоллари ва туман "Инсон" ижтимоий хизматлар маркази ходимлари "Уйма-уй" лойиҳаси доирасидан эҳтиёжманд фуқаролар холидан хабар олиши.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан сайланган туман Кенгаши депутати Бийбираба Пиримбетованинг ёрдами билан "Досназаров" ОФИ худудида яшовчи ногиронлиги бўлган фуқаролар - Ж. Палуаниязова, М. Раметуллаева ва П. Курбаниязоваларга юришга кўмаклашиш мосламаси олиб берилди.

ЁШЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Зарбдор туман Кенгаши Кенгаши томонидан Ш. Рашидов номидаги вилоят кутубхона марказида давра сұхбати ташкил қилинди.

Ўзбекистон Ёзувчilar уюшмаси Жиззах вилоят бўлуми, Олмачи ҳарбий кисм командирлари, Ҳамид Олимжон ва Зулфия номидаги ижод мактаби ўқувчиҳамда ўқувчилари иштирок этган тадбирда янги таҳрир Конституцияга киритилган ўзгартриш ва кўшимчалар мазмун-моҳияти тушунтирилди.

Таъкидланганидек, кейинги йиллarda мамлакатимизда амалга оширилётган кенг кўламли янгилашнишлар мутлақо яхнечи мухитни юзага келтирмокда. Бу эса янги давр ислоҳотлари учун ҳуқуқий асосларни янада мустаҳкамлашни тақозо этади. Ўзбекистон Республикаси Мадҳиясида эса ҳалқимизнинг эззи орзу-умидлари, келажакка мустаҳкам ишончи терар ифодаланган. Унда мардона ва шарафларга бой ўтмишимиз, миллий анъана ва қадрияларимиз, тинчлик, осоишталик, миллатлараро тутувлик ва бирордлик каби умуминсоний тўйғулар тараннум этилган.

Давра сұхбати давомида ёшларни қизиқтирган барча саволларга жавоблар берилди. Ижод мактаби ўқувчилари томонидан тайёрланган саҳна кўриниши барчага маъқул бўлди.

МЕНИНГ ҲУҚУҚЛАРИМ

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 31 йиллиги байрами муносабати билан Ўзбекистон Халқ демократик партияси Қорақалпоғистон Республика Кенгаши ва Ўзбекистон Ногиронлар ассоциацияси Қорақалпоғистон Республикаси худудий бўлими билан ҳамкорликда Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат универсиетида таҳсил олаётган ногиронлиги бўлган талаба ёшлар билан «Менинг ҳуқуқларим» мавзусида давра сұхбати ўтказилди.

Ҳар қандай давлатнинг тарихий тараққиёт йўлидан маълумий, юртнинг жадал ривожланиши, майян иютукларга эришиши, ҳалқининг фаровон бўлиши ўша давлатда ёшлар таълим-тарбияси ва келажигига бериладиган этибзор даражасига чамбарчас боғлик. Шу маънода, Ўзбекистонда ёшлар масаласи давлат сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади.

Мамлакатда ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга зарур шарт-шароитлар ва имкониятларни яратиб бериси борасида мустаҳкам ҳуқуқий асос яратилган ва бу тизим замон талабларига ҳамоҳанг равишида тақомиллаштириб борилмоқда.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 79-моддасида: «Давлат ёшларнинг шахсий, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, маданий, экологик ҳуқуқлари ҳимоя қилинishi таъминлайди, уларнинг жамият ва давлат ёхётида фаол иштирок этишини рағбатлантиради. Давлат ёшларнинг интеллектуал, ижодий, жисмоний ва ахлоқий жиҳатдан шаклланishi ҳамда ривожланиши учун, уларнинг таълим олишига, соғлиғини саклашга, ўй-жойга, ишга жойлашишга, бандлик ва дам олишига бўлган ҳуқуқларини амалга ошириш учун шарт-шароитлар яратади» - деб белгиланган.

Давра сұхбатида Конституцияга киритилган бошқа ўзгартишлар бўйича ҳам маълумотлар берилди.

ЎзХДП Ахборот ҳизмати.

"ONALIK VA BOLALIK MUHOFAZASI DOIMIY E'TIBORDA"

loyihasi doirasida amalga oshirilgan ishlar

2023 yil noyabr oyi davomida

2484 nafar

1011 nafar

229 marotaba

Eo

209 nafar

7385 nafar

SOG'LOMLASHTIRISH SPORT MUSOBAQALARIDA
ISHTIROK ETGAN XOTIN-QIZLAR

DAVOLANISH UCHUN TAVSIYA VA YO'LLANMALAR BERILGAN
XOTIN-QIZLAR

ONALIK VA BOLALIK MUHOFAZASIGA BAG'ISHLAB O'TKAZILGAN
TADBIRLAR

BEPUL DAVOLANISH UCHUN XOTIN-QIZLARGA
BERILGAN ORDERLAR

BEPUL TIBBIY KO'RIKDAN O'TKAZILGAN
XOTIN-QIZLAR

MATBUOT ANJUMANI

"ТУРОНБАНК":

ЙИРИК МИЖОЗЛАР, БАРКАРОР ИШ ЎРИНЛАРИ

"ТУРОНБАНК" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ МАТБУОТ АНЖУМАНИ ЎТКАЗДИ. ТУРЛЯ ЯНГИ ЛОЙИХАЛАР БИЛАН ЙИРИК КОМПАНИЯЛАР ТАШКИЛ ЭТИЛАЁТГАНИ КАФОЛАТЛИ ИШ ЎРИНЛАРИ ЯРАТИЛИШИДА МУҲИМ АСОС БЎЛИБ ХИЗМАТ ҚИЛАЁТГАНИ ТАЪКИДЛАНДИ.

МИСОЛ УЧУН, ЎТГАН БИР ЙИЛДА РЕСПУБЛИКАМИЗДА КИЧИК БИЗНЕС ВАКИЛЛАРИ СОНИ 40 МИНГТАГА КўПЛАЙБ, УЛАРНИНГ СОНИ 490 МИНГТАГА ЕТГАН БЎЛСА, ЎРТА ТАДБИРКОЛЛАР СОНИ 10 МИНГ НАФАРНИ, ЙИРИК КОРХОНАЛАР ЭСА 1,5 МИНГТАНИ ТАШКИЛ ЭТМОҚДА. АЛБАТТА, УЛАРНИНГ САФИДА "ТУРОНБАНК" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ МИЖОЗЛАРИ АНЧАГИНАН ТАШКИЛ ЭТАДИ. ХОЗИРДА МОЛИЯ МУАССАСИННИГ РЕСПУБЛИКА МИКЁСИДАГИ 21 ТА БАНК ХИЗМАТЛАРИ МАРКАЗИ ВА 72 ТА БАНК ОФИСИ ОРҚАЛИ 32 МИНГДАН ЗИЁД ЮРИДИК ШАХСЛАРГА СИФАТИ ВА ТЕЗКОР ХИЗМАТ КЎРСАТИБ КЕЛИНМОҚДА.

Хусусан, жорий йилнинг ўтган даврида 925 та ишбилиармоннинг бизнес лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлаш максадида 1,4 трилион сўмилик кредитлар ажратилди. Шундан 225 миллиард сўми кичик бизнес вакиллари, 65,4 миллиард сўми аёллар тадбиркорлиги, 184,8 миллиард сўми ўзини-ўзи банд қўлган ёшлар стартапларига ва 955,8 миллиард сўми бошқа турдаги кредитлар хиссасига тўғри келмоқда. Ушбу ажратилган маблаглар эвазига кўплаб янги иш ўринлари яратилиб, миллий брендлар сони кўпаймоқда. Бир сўз билан айтганда, банк бугунги кундан кўплаб йирик корхона ва ташкилотнинг ишончли ҳамкорига айланни улгурди.

- Мисол учун, аҳолимизга "Сирдарё Кафел" номи билан танилган "Peng Sheng" Узбекистон - Хитой кўшма корхонаси ҳам банкнинг йирик мижозларидан бири хисобланади, - дейди "Туронбанк" АТБ бoshkaruv raissi ўринbosari Dilshod Rustamov. - Ушбу иш бошланган вақтида умумий кўймати 26 миллион АҚШ доллари бўлган лойиханинг бугунги инвестицион имконияти 100 миллион АҚШ долларига чиқкан. Янги иш ўринлари сони эса 2 мингдан ошиди. Аввалига фақатгина керамика қафел ишлаб чиқарилган бўлса, банджимизнинг молиявий кўмаги билан сантехника маҳсулотлари, жора ишланган ва ишлов берилган терилар, декор панеллари, томчилатиб сугоришида фойдаланиладиган елим қувватлар, маҳсус сув ўтказгичлар ва плёнкалар, аёллар ва эраклар пойабзаллари, чарм буюмлар каби 15 та лойиҳа ташкил этилди. Маҳсулотлар экспорти МДХ давлатлари, Хитой ва Европагача чўзилди. Аҳамиятилиси, жорий йилнинг апрель ойидан давлатимиз раҳбари ушбу корхонанинг кўймати 10 миллион АҚШ доллари бўлган 2 та янги лойихасига ҳам шахсан старт бердилар. Улар мармар тошларидан 40 турдаги тайёр маҳсулот тайёлорда ва терининг чиқиндига чиқариб юбориладиган "оксил" қисмидан желатин ишлаб чиқаришдир.

Ўрни келганда айтиш лозимки, кўпчилик "Lochin" номи билан ўзимизда ишлаб

чиқарilaётган юқ ташувчи мотоциклларни кўрган ёки эшигтан бўлиши мумкин. Аввал асосан валютага Хитойдан импорт

килинган ушбу транспортни банкимиз максадида бўлган "Real Moto" корхонаси ишлаб чиқаришини бошлади. Ажратилган банк кредитлари эвазига олиб келинган технологиялар шу каби юқ мотоцикллари, квадратцикллар ҳамда уларнинг эҳтиёти қисмларини тайёрлаш имконини бермоқда. Хозирда ушбу техникаларни кўшини распубликаларга ҳам экспорт қилиш бошланган.

Шунингдек анжуманда, йирик ишбилиармонларнинг катта ҳажмадиги лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлаш максадида банк бир қатор ҳамкорлик институтлари билан узвий ҳамкорлик алоқаларини йўлга кўйгани ҳақида ҳам маълумот берилди. Хусусан, Осиё

даланмоқда.

Анжуманда "2020-2025 йилларга мўлжаллланган Узбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида"ни Президент фармонининг ижросини таъминлаш максадида кенг қароровли трансформация ишлари амалга оширилаётгани қайд этилди. Шунингдек, трансформация доирасида Жаҳон банки гурухига кирувчи Ҳамкар молия корпорацияси (IFC) билан ҳамкорлик ўрнатилиб, банкнинг бизнес жараёнини такомиллаштириш ишлари олиб борилаётгани ҳақида ҳам ахборот берилди.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

"UYMA-UY" LOYIHASI

doirasida partiya tashkilotlari va deputatlar tomonidan xotin-qizlarga ko'rsatilgan amaliy yordamlar

2023 yil noyabr oyi davomida

1297 nafar ijtimoiy ko'makka muhitoj xotin-qizlara holidan xabar olingan

571 nafar xotin-qizlar muammolari aniqlangan

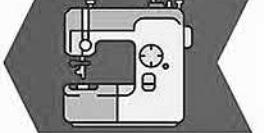
32 nafar xotin-qizlar nogironlik aravachasi bilan ta'minlangan

44 nafar xotin-qizlarga qo'litiq tayao, eshitish moslamasi olib berilgan

24 nafar xotin-qizlarga uy-joy bilan ta'minlashga ko'mak berilgan

94 nafar xotin-qizlar tikuv mashinasi bilan ta'minlangan

283 nafar xotin-qizlarga ish bilan ta'minlashda yordam berilgan

58 nafar xotin-qizlarga kredit olib berishda yordam berilgan

557 nafar xotin-qizlar kasb-hunar o'rganishga jalb etilgan

368 ta "Uyma-uy" loyihasi doirasida o'tkazilgan tadbirlar

БИЛАСИЗМИ?

Куёш электр станциясини тўлиқ ўз маблағидан курганларга компенсация берилади

Қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмаларининг қийматини тўлиқ тўлаган ҳолда уларни харид қилган ва ўрнатган истеъмолчиларга харид харажатларининг бир кисми қўйдаги миқдорларда Тармоклардо энергияни тежаш жамғармаси хисобидан компенсация қилинади:

Куёш ёки шамол электр станциясини ўрнатганлар учун компенсациялар миқдори ўрнатилган куввати:

— 0,5 кВтдан 1 кВтгacha бўлганда БХМнинг 7 барабар (2 млн 380 минг сўм);

— 1 кВтдан 1,5 кВтгacha бўлганда БХМнинг 10 барабар (3 млн 400 минг сўм);

— 1,5 кВтдан 2 кВтгacha бўлганда БХМнинг 15 барабар (5 млн 100 минг сўм);

— 2 кВт ва ундан юқори бўлганда БХМнинг 20 барабар (6 млн 800 минг сўм);

— 5 кВт ва ундан юқори бўлганда БХМнинг 50 барабар (17 млн сўм), фақатгина янги ерлар ўзлаштирилганда ва тик қудуқларда ўрнатилган сув насосларининг тикрет энергияси истеъмоли қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмалари орқали таъминланганда).

Ижтимоий нафақа олуви ёлғиз шахсларга ҳар ойлик компенсация тўланади

Ижтимоий нафақа олуви ўзгалар парваришига муҳтоҳ ёлғиз шахсларга компенсация тўлови жорий этилган.

Бунда, ижтимоий нафақа олуви ўзгалар парваришига муҳтоҳ ёлғиз шахслар учун ҳар ойлик компенсация тўлови — пенсияни хисоблашнинг базавий миқдорининг 45 фоизи миқдорида (167 минг 400 сўм) тўланади.

Шунингдек, ёши 100 га тўлган ва ундан ошган ижтимоий нафақа олуви шахслар учун ҳар ойда — пенсияни хисоблашнинг базавий миқдорининг 100 фоизи (372 минг сўм) миқдорида қўшимча тўлов белгиланган.

Бунда, 100 ёши 100 га тўлган ва ундан ошган фуқаролар нафақасига ҳар ойда тўланадиган қўшимча тўлов пенсияни таъинлаган ташкилот орнлиялаштирилади.

Компенсация тўлови, уни олиш хукуқига эга бўлган барча имтиёзи тоифадаги шахсларга, ушбу шахсларнинг пенсия (ижтимоий нафақа) олиши ёки олмаслиги ҳамда меҳнат фаолиятини олиб бориши ёки олиб бормаслигидан қатби назар тўлаб борилади.

Таълим муассасаларида ҳаво ҳарорати 16° С дан паст бўлмаслиги лозим

Таълим муассасаларининг ўкув хоналарида машгулотлар ўтказища меҳнатни муҳофаза килиш талабларига мувофиқ ўкув хоналарида ҳаво ҳарорати енгил жисмоний ишда 21° С, ўртача оғир ишда 17° С ва оғир ишда 16° С дан паст бўлмаслиги керак.

Физика ўкув лаборатория хонасида мунтазам равишда ҳарорат 18° С – 21° С, ҳавонинг намлиги 40 – 60 фоиз бўлиши керак.

Таълим муассасаси худудидаги ҳожатхоналар иссиқ сув ва канализация тизимига уланган бўлиши лозим.

Таълим муассасасида канализация тизими йўқ бўлганда давлат санитария назорати органлари билан келишилган ҳолда таълим муассасасида ер катламини ифлослантирган ҳолда душхоналардан ва юз-қўл ювгичлардан сув оқмайдиган курилмали ахлат ўраларининг мавжуд бўлишига руҳсат этилади.

Туғилганликни тиббиёт муассасаларининг ўзида қайд этиш тартиби жорий этилган

Тиббиёт муассасалари томонидан туғилганлик ФХДЁ бўлимларида қайд килинганлиги хақида QR-кодни маълумотнома берилиши белгиланган.

Шунингдек, ушбу маълумотнома гербли гувоҳномага тенглаштирилади ҳамда давлат органлари ва ташкилотлар томонидан кабул килишни рад этиш қатъян тақиқланади.

Гувоҳнома эса фуқароларнинг исталган вактдаги мурожаатларига асосан ФХДЁ бўлимлари томонидан расмийлаштириб берилади.

ТАҲРИРИЯТ ВАКИЛИ АРАЛАШУВИ БИЛАН

11 ШИФОКОРНИ 7 ЙИЛДАН БЕРИ ҚИЙНАБ КЕЛГАН МУАММО 4 КУНДА ЕЧИМ ТОПДИ

Халқимиз саломатлигини асраш, тиббий хизмат сифатини ошириш, соҳа ходимларининг меҳнатини қадрлаш ва қўллаб-қувватлаш бугуннинг устувор вазифаларидан биридир.

Бу борада мамлакатимизда катта ўзгариш ва бекиёс янгиланишлар рўй бермоқда. Жойларда эса камчиликлар йўқ эмас.

Олтинсой туман тиббиёт бирлашмасида фаолият кўрсатаётган 11 нафар шифокор 7 йилдан бўён ойлик маошларига қўшимча равишда тўланиши лозим бўлган 223 миллион сўмдан ортиқ устама пулларини ололмай сарсон-саргардон эди.

Бунинг сабаблари нимада? Ҳолатга аниқлик киритиш мақсадида бирлашмада бўлдик.

– Менхат фаолиятимга 35 йилдан ошиди, – дейди реанимация бўлими бошлиги Мамаисов Кўчаров. – Мъалумки, Вазирлар Махкамасининг 2016 йил 10 сентябрдаги Ўзбекистон Республикаси тиббиёт ташкилотлари тузилмасини янада оптималлаштириш ва соғлиқни сақлаш тизими

тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳам тўлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги 292-сонли қарорида ойлик маошмизига 40 фоиз устама берилиши белгиланган. Ушбу ҳужжатга асосан 2016 йилнинг ноябрь ойидан соҳа ходимлари устама ола бошлади. Аммо биз бундан бе баҳра қолдик. Олтинсойда қонунларимизга, ҳукумат қарорларига амал қилинмайдими, деб ўйланиб қолардим бъазан.

– Тўғри, жорий йилнинг январидан этади устамалар тўланяпти, – давом эта ди анестезиолог-реаниматолог Нормүмин Ёдгоров. – Аммо 2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022 йиллардаги маблағдан ханузгача дарак йўқ эди. Дардимизни ҳеч ким тингламайди. “Отанга бор, онангга бор” қабилидаги ишлардан кўпчилик жабр кўрди. Кандай йўл тутиш ва нима қилишга адашган эканмиз.

– Тўрт ойча аввал иш бошладим, – дейди тиббиёт бирлашмаси бошлиги Номоз Эшниёзов. – Ечимини кутаётган муаммолар бор экан. Қарздорликнинг 7 миллиард 500 миллион сўмдан ошиб кетгани янада таассусифли. Устама пулларининг ўз вақтида тўланимагани эса, тўғриси, дард устига чипкон бўлди.

Моддий манфаатдорлик яхшиланса, исда унум ва барака бўлади. Бу инсонга куч-кувват бағишилаш баробарида эртаниги кунга ишончни ҳам ошириши табиий. Собиқ раҳбарларнинг ишга панжа ортидан қараши натижасида мана шундай салбий холат кузатилмоқда.

– Устама пуллари ҳақиқатан ҳам оғрикли нуқталаримиздан бири бўлиб келаётганди, – дейди биз билан учрашган бирлашма иқтисодчиси Жонқобил Мансуров. – Сабабиз оқибат бўлмайди, деганларидек қарздорликнинг келиб чиқишида қатор омиллар бор. Бунинг учун ўз вақтида тегиши идораларга ҳам мурожаат қилинган. Масала ижобий ечим топмагандан кейин туман адлия ва молия бўлимлари мутасаддиларига учрашдим. Декабр ойининг дастлабки беш кунлигига масала ижобий ҳал қилинишига кафолат берилди.

Айрим мутасаддилар ўз ишига лоқайдик килса, бэзиларда беларвонлини кузатиши мумкин. Ҳолатдан қириб кетиш учун гина вайда берадиган масъуллар ҳам йўқ эмас. Шунгами, иқтисодчининг гапларига, тўғриси, унчалик ишонмагандик. Яхшиям, адашган эканмиз.

– Келганларнингиз яхши бўлган экан, – дейди мамнун ҳолда туғуруқхона бўлимининг анестезиолог-реаниматологи Эгамберди Қодиров. – Ишонасизми, 11 нафар шифокорни 7 йилдан бўён қиийнаб келаётган муаммо 4 кунда ечим топиб, 15 миллиондан 40 миллион сўмгача пул олдик. Кимдир жамғармасига қўшиб автомашина харид килган бўлса, бошқаси аллақачон тўй тадоригини бошлаб юборган. Бунинг учун “Ўзбекистон овози” газетаси таҳририятига ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз.

**Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
“Ўзбекистон овози” мухбари.**

Uzbekistan is fortifying the foundations of political stability by strengthening interethnic harmony and friendship in Central Asia

Uzbekistan is fortifying the foundations of political stability by strengthening interethnic harmony and friendship in Central Asia

Both its cultural and historical heritage, Uzbekistan, located on the crossroads of the Great Silk Road, for centuries served as a bridge between Europe, Middle East, India and East Asia. Tamerlane one of scariest, who laid the foundations of various disciplines were born and found their fate on this land.

ХИТОЙНИНГ «PSEARCHER» ЖУРНАЛИ:

ЎЗБЕКИСТОН МАРКАЗИЙ ОСИЁДА СИЁСИЙ БАРҚАРОРЛИК, МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК ВА ДЎСТОНА МУХИТ АСОСЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАМОҚДА

Хитойнинг «Psearcher» журналида «Ўзбекистон Марказий Осиёда сиёсий барқарорлик, миллатларро тотувлик ва дўстона муҳит асосларини мустаҳкамламоқда» сарлавҳали мақола босилди, деб хабар бермоқда «Дунё» АА муҳбира.

Нашрида Буюк ипак йўли чорҳасида жойлашган Ўзбекистон асрлар давомида бой маданий-тарихий мероси билан Европа, Яқин Шарқ, Жанубий ва Шарқий Осиёни боғловчи ўзига хос кўпприк вазифасини ба жард келгани кайд этилган.

«Ўзбекистонда ҳозир ҳам турли миллат ва элат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ яшаб келмоқда, – дейилади мақолада. – Ўзбекистон Конституциясида мустаҳкамлаб кўйилган «Ягона Ўзбекистон ҳалқи» тамоилии мамлакатда яшаётган, меҳнат қилаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасида ўзаро ҳурмат, дўстлик ва аҳиллик тўйғуларини мустаҳкамлашда ҳуқуқий ва маънавий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Бундан ташқари, республика Конституциясининг 4-моддасида «Ўзбекистон Республикаси ўз худудида истиқомат құлуви миллиат ва элатларнинг тиллари, урф-одатлари ва анъаналари ҳурмат қилинишини таъминлайди, уларнинг ривожланиши учун шароит яратади», – деб таъқидланган.

«Ўзбекистонда ҳукм сурәётган тинчлик осоиштишалик, дўстлик ва миллӣ бирлик ўзаро ҳурмат ва миллатларро тотувликнинг бебаҳо бойлигидир, – деб ёзган Хитой журнали. – Ўзбекистон Президентининг «Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқаларини янада токомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ғи фармони бу борадаги муҳим қадам бўлди.

«Psearcher» журналида босилган материалда таъқидланганидек, Ўзбекистон Президентининг сиёсий иродаси туфайли мамлакатлар бағрикенглик тамоилини мустаҳкамлаш, қўшини давлатлар билан яқин дўстлик алоқаларини ўрнатиш борасида тоғыз мунисипалитетларни асослаштирилди.

«Президент Шавкат Мирзиёев томонидан 2017 йил сентябрь ойида Нью-Йоркда бўлиб ўтган БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сесиясида илгари сурилган ташаббусга кўра, Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг маслаҳат учрашувларини мунтазам ўтказиш амалиёти ўйлга кўйилди, – деб маълум қилган босма нашр. – Ўзбекистоннинг кўшини давлатлар билан дўстлик ва қардошлик мунисабатлари янги суръат касб этиб, бутунлай янгича мазмун касб этиди.

Мақолада, шунингдек, БМТ Марказий Осиёнинг бешта давлати томонидан илгари сурилган асосий ташаббусларни, хусусан, ядро куролидан холи худудни барпо этиш, тероризмга қарши кураши, сувдан фойдаланиш масалаларни бўйича консенсусга эришиш ва бошқа дастурларни қўллаб-қувватлагани хабар қилинган.

Марказий Осиё демократик салоҳияти, табиии ресурслари, транспорт ва коммуникация тармоқлари билан тобора ортиб бораётган геосиёсий аҳамият касб этмоқда. Сўнгги пайтларда мамлакатлар ўртасидаги барча соҳалардаги ҳамкорликнинг жадаллашаштагани ўзаро товар айирбошлашнинг кўпайшиши ва ишбильармон доиралар вакиллари ўртасидаги ҳамкорликнинг мустаҳкамланишида намоён бўлмоқда.

«Ўтган етти йил ичидаги Ўзбекистоннинг ичкиси ва ташкили сиёсатида жийдид ўзгаришлар рўй берди. Бу ҳақда жаҳон ҳамжамияти вакиллари, ҳалқаро эксперт ва сиёсатчилар ҳам гапирмоқда. Ўзбекистоннинг кўшини давлатлар билан дўстона мунисабатларини тиклашни, тарихий алоқаларни янгича шароитда давом этитириши ўзбек халқининг интилиш ва истакларини намоён этади. Бу, ўз навбатида, Марказий Осиё мамлакатлари ҳалқлари ўртасидаги дўстона мунисабатларининг янада мустаҳкамланишида муҳим омил бўлаётir», – деб ёзган «Psearcher».

“АГРОБАНК” АТБ

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ҚАНДАЙ КУРАШЯПТИ?

9 декабрь – Халқаро коррупцияга қарши курашиш куни. Ушбу сана муносабати билан “Агробанк” АТБ матбуот анжумани ўтказди.

– Содир этилган жиноятларга, албаттат, жавобгарлик муқаррар бўлиши лозим, – дейди “Агробанк” АТБ бошқарув раиси ўринбосари Азamat Тўраев. – Банкимиз тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича тасдиқланган режа асосида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, банк тизимида коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича коррупциявий хавф-хатарларни харитаси ишлаб чиқилди. Унга кўра, ҳар бир банк бўлинмасининг иш фаолияти ҳамда функциясидан келиб чиқиб, уларнинг коррупциявий хатар даражалари аниқланди. Коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш максадида банк ходимлари ўтасида қонунларни ишлаб чиқибди. Фуқароларни сарсон килишга чек кўйиш ва улардан қабул қилинаётган ҳужжатлар юзасидан таъмогирликка йўл қўймаслик лозимлиги тушунтирилмоқда.

– Банк раҳбарият томонидан коррупциявий ҳолатларнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасиз муносабатда бўлиши ва унга қарши курашиш энг устувор вазифа этиб белгиланган, – дейди “Агробанк” АТБ Комплаенс назорат департamenti директори Хуршибек Рахимов. – Шу билан бирга, банк тизимида комплайнс назорат соҳасининг ҳуқуқий базаси яратилган ва ички меъёрий ҳужжатларга

қўйилган талаблар токомиллаштирилиб борилмоқда.

Бундан ташқари, фуқаролар ва мижозлар томонидан коррупцион ҳолатлар юзасидан тезкор хабар бериш мақсадида 24/7 режимида фаолият юритувчи расмий телеграм бот (@agrobankcompliancebot), тезкор ишонч телефони (+998712028008 ёки 1216), compliance@agrobank.uz алоҳида электрон почтаси, agrobank.uz сайтида коррупция ҳолатларига оид алоҳида саҳифа юритувчи жорий этилган. Буғунги кунда банкка оид бўлган 115 та ички меъёрий ҳужжатлар экспертизадан ўтказилиб, те-

гиши тартибида ўзгартиришлар киритилди.

Тадбирда жорий йилнинг ўтган даврида банк тизимида ишга киришга номзодлар бўйича ўтказилган ўрганишлар 19 та ҳолатда манфаатлар тўқнашуви, банк тизимида ишловчи ходимлар орасида 33 та ҳолатда тўғридан-тўғри манфаатлар тўқнашуви аниқлангани қайд этилди.

Матбуот анжуманида журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олди.

Тоштемир МУРОД.

O'zini o'zi band qilgan fuqarolarning pensiyaga chiqishlari tartibi!

O'zbekiston Respublikasining “Fuqarolarning davlat pensiya ta'minoti to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq:

Erkaklar – 60 yoshga, ayollar – 55 yoshga to'lganda va mehnat stajni kamida 7 yil bolganda to'liqsiz yoshga doir pensiya tayinlanishi belgilab qo'yilgan.

Fuqarolar O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 8 iyundagi “Tadbirkorlik faoliyati va o'zini o'zi band qilishni davlat tonomidan tartibga solishini soddاللشیتیش chora-tadbirilar to'g'risida”gi 4742-sonli Qarorda belgilangan 101 turdagи mehnat faoliyati bilan shug'ullansa hamda o'rnatilgan tartibda o'zini o'zi band qilgan shaxs sifatida ro'yxatdan o'tib, bazaviy hisoblash miqdorining kamida bir barobari (340 ming so'm)da ijtimoiy soliq to'lovini to'lasa, 1 yillik ish stajni hisoblanadi.

Pensiya miqdori ish haqи va ish stajiga bog'liq. Agar fuqaro ijtimoiy soliqni qancha ko'p to'lasa, pensiya miqdori ham shuncha yuqori bo'ladi.

"TILDA, FIKRDA, ISHDA BIRLIK"

-5°C / -10°C Korakalpogiston
 -5°C / -10°C Buxoro
 -3°C / -8°C Toshkent
 +4°C / +9°C Qashqadaryo
 -3°C / -8°C Andijon
 -5°C / -7°C Tashkent

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi facebook.com/uzbekistonovozi instagram.com/uzbekiston_ovozi info@uzbovozi.uz www.uzbovozi.uz

11-12 декабрь
кунлари Тошкентда
бўлиб ўтган
"Жадидлар:
миллий ўзлик,
истиқол ва
давлатчилик"
мавзусидаги
халқаро илмий
конференцияда
АҚШ, Германия,
Нидерландия,
Озарбайжон,
Туркия, Швеция,
Ўзбекистон,
Киргизистон,
Қозғистон ва
Япония сингари
мамлакатлардан
таникли олимлар
қатнашди.

ЎЗЛИГИМИЗНИ АНГЛАШ ЖАДИДЧИЛИКДАН БОШЛАНАДИ

Бутун дунёдан йигилган олимлар конференцияда жадидлар тарихи, унинг илмий тадқиқ этилиши билан боғлиқ масалаларни муҳокама килиши.

АҚШдаги Карлтон коллежи профессори Абид Холид айтганидек, Жадидчilik харакати жуда кенг қамровли ва мураккаб жараён бўлган.

Шу боисдан биргина мақолага унинг кўлами, фаолияти ҳақидаги тафсилотларни сигдирib бўлмайди. Лекин, бир ҳақиқат борки, уларнинг умри, куч-ғайрати, азоб-уқубатлари юрт мустақиллиги, халқининг билимли ва бирдам бўлиши учун бағишланганди.

Тадбирнинг иккинчи куни Касаба уюшмалари федерацияси саройида очиқ панель бўлиб ўтди. Очик сухбатда Абид Холид, Хисо Комацу, Темур Хўжаўғли, Зайнобиддин Абдурашидов сингари олимлар нутк сўзлади.

Иккинчи очиқ сухбатнинг Касаба уюшмалари федерацияси саройида ўтказилишида қандайдир рамзи мавно бор, деб ўйладим. Чунки қурилган пайтда "Колизей", деб атальган бу тарихий бинода 1914 йили илк бора Беҳбудийнинг "Падаркуш" драмаси оммага намойиш этилган.

"Падаркуш"нинг ёзилиши ва унинг саҳнлаштирилиб оммага намойиш этилишининг ҳам сабаблари, мақсадлари бўлган. Тадқиқотчilarнинг фикрича, ўша пайтда ўлкамиз ахолисининг катта қисми саводсиз бўлган, бу эса газета ви таборлар орқали ҳамманинг дунёқарашини ўзгартириш, илмли қилиш имконисигини англатган.

Буни ҳаммадан яхши билган Беҳбудий "Падаркуш" драмасини ёзди ва ўқиши-ёзишини билмаган аҳоли қатламига шу орқали илим беришга, таълим-тарбиянинг инсон ҳаётидаги ўрнини ўтиришга ҳаракат қиласди. Мана, нима учун Туркiston жадидларининг ўйлобчиши, деб айнан Беҳбудий тан олинган.

Тадбир бошланишидан анча оддин "Колизей"га етиб бордим. Залга киришим билан йигилганлар орасида ёшларнинг кўплиги, очиги, мени ҳайрон қолдири. Эътиборлиси, йигилганларнинг деярли хеч бири телефонини титкиламасди. Бу бугунги тадбирларда камдан-кам учрайдиган холат аслида. Ҳатто ўта жиддий йигилишларда ҳам телефонидан бошини кўттармай ўтирадиганлар сони талайгина бўлади. Тушундимки, бу ерга хеч ким мажбурият юзасидан келмаган, ҳаммани ўз хоҳиш-истаклари, қизиқишлиари етаклаб келган.

Тадбир бошланиши билан модератор ҳам, илк сўзни олган Темур Хўжаўғли ҳам йигилганлар орасида ёшлар кўпчиликни ташкил қилганидан хайратдалигини айтиб ўтишибди.

Темур Хўжаўғли (таникли жадидчилардан бири Усмон Хўжаевнинг ўғли) сўзи аввалида жадидларнинг меросини давом эттириш сизларга боғлиқ, деб ёшларга мурожаат қилди. Биласизми, инсоннинг ёшини ўлчайдиган иккиси хил ўлчов бор. Бири йиллар нуктаси наزارидан, иккинчиси рух нуктаси наزارидан. Мен ҳозир рухан 18 ёшдаман. Нега мен бундай деярман? Сабаби, отам 87 ёшдалигига менга у ўзини 18 ёшдек хис қилишини айтиган. Ваҳоланки, отам 70 ёшда бўлганда мен дунёга келганман. Отамнинг бу гапларини мен хеч қаҷон ёдимдан чиқармадим, деган гапларини эшитганимдан кейин руҳий барка-моллиқда гап кўплиги ҳақида ўқиганларим,

**Буғунги нуғузли анжуман ҳар биримизни
маънавий үйғоқлик ва огоҳликка чорлаб,
қалбларимизда улуғ аждодларимизга хос
азму шижоат туйғуларини юксалтиришга,
халқларимиз ва давлатларимиз ўртасида ўзаро
дўстлик ва қардошлиқ руҳини, илмий-маданий
алоқаларимизни янада мустаҳкамлашга хизмат
қиласди, деб ишонаман.**

**Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти**

Эшитганиларимни эслаб бунга икror бўлдим. Чунки, Темур Хўжаўғли ёши 75 дан ошган бўлишига қарамасдан, ёшига нисбатан жуда тетик, фикрлари тартибли, кўзлари чақнаб турди.

Темур Хўжаўғли яна бир фикрни айтиди: агар Туркiston мухторияти яшаб қолганда, яъня ўлка халқлари ўзининг хуқуқий давлатчилигини асраб қолгандага Беҳбудий, Фитрат сингари фидойилар чет элга ўқишига жўнатган ёшлар тури соҳаларда етук мутахассис бўлиб ўргта қайтади ва ўлка мамлакатлари ҳозирги Ғарб, Япония ва АҚШ каби риҷоғланган давлатга айланарди. Ёшлар, албатта, Ғарбда таълим олиб юрга қайтарди. Ахир, бежизга Фитрат уларни Самарқандга олиб бориб, Амир Темур қабри устида онт ичиримаган.

Яна бир сўзга чиқсан жадидшунос олим Зайнобиддин Абдурашидовнинг айтишича, халқаро тадқиқотларда жадидчilik ҳаракати З хил талқин қилинади.

Биринчи талқин, жадидчилар динни реформа килишмокчи бўлган, иккинчи талқин, таълимни реформа килиш, учинчи талқинда эса, ўзлики излаш, деб талқин қилинади.

Жадидшунос олимимизнинг айтишича, ҳозирги кунда у киши Фитрат ҳаётни ва фаолиятини ўрганаётган экан.

- Садриддин Айнийнинг ёзишича, ўша пайтдаги мадраса толибларининг орасида Фитратдан билимлиси бўлмаган. Ўз навбатида Фитрат Истанбулдаги олий таълимдан кейинги таълимни берадиган олийгоҳда ҳам ўқиган ва ўз даврининг йирик билимдони бўлган.

Тадбирнинг биринчи қисми якунидаги савол-жавоблар бўлди. Унда биринчи янграган савол нега шунча йил ўтса ҳам "ўрта турк" илиш ишлаб чиқилмади мазмунидаги бўлди.

Темур Хўжаўғли саволга жавоб берар экан, туркӣ алифбо яратилмасдан турби, "ўрта турк" тилини ҳақида гапириши ноўрин бўлди, деди. Қолаверса, "ўрта турк" тили яратилган тақдирда ҳам ўзбеклар ўз тилидан воз кечмайди, турклар ҳам худди шундай. Ахир ўзининг тилидан воз кечиш ҳам нотўғрида аслида. Ҳамма учун тушунарли алифбонинг яратилиши ҳам туркий халқлар бир-бирининг ёзувини тушунарди, бемalol ўқий оларди.

Темур Хўжаўғли 15 йил давомида амрикаликларга ўзбек тилидан дарс ўтгани ва улар алифбо сабабли бизнинг тилимизни ўрганишга қийналгани ва ўзбет тилида "сингар-

монизм", йўқ деганини, у эса ўзбек тилида "сингармонизм" бор, факат алифбода йўқ, деб тушунтирганини ҳам айтиб ўтди.

Унинг берган маълумотларига кўра, 1930-йиллар охирида айнан ўзбек тилининг алифбоси "марказ"дан ўзгартирилган ва ундан айрим унлилар тушириб қолдирилган экан.

Лингвист, адабиётшунос, тарixchi va politolog сифатида дунёга машҳур бўлган Темур Хўжаўғлининг ўмим даражасига лол қолдим.

Шу пайт ҳаёлимга қачонларидир учратган бир маълумот кеди. Унда жадидларнинг фарзандлари ҳам таъқиб остига олингани, уларни болалар уйига топшириб, кейинчалик ўзлари учун керакли мутахассис қилиб тарбиялашиб, улардан фойдаланишгани айтилганди. Биргина Усмон Хўжаевнинг ўғли бўлган Темур Хўжаўғлини жамият учун, туркий халқлар учун қанчалик керакли мутахассис эканлигини англаб, агар мустамлака бўлмасдан, ҳамма жадид намёндадари ва уларнинг авлодлари шу юртда фаолият юритганида ҳозир бошқача жамиятда яшаётган бўллардик, балки.

Тадбир 3 тилда ўзбек, инглиз ва турк тилларida олиб борилди. Бугун биринчи марта турк тилини жонли тинглаб, тушунишга ҳаракат қилдим. Бироз диккат билан тингланса, турк тилини тушуниш мумкин экан. Тадбир жуда яхши ташкил қилганини хориждан келган меҳмонлар ҳам мамнуният билан айтиб берди.

Тадбирда йигилганлар жадидлар руҳини, улар қолдириган мероснинг юкини ҳис қилди, деб ўйлайман. Биз йиллар давомида деярли бир асрлик тарixhimizдан айро, бошқачасига айтиганди. Ҳадидшунос олимимизнинг айтишича, ҳозирги кунда ишлаб чиқилмади мазмунидаги бўлди.

Темур Хўжаўғли саволга жавоб берар экан, туркӣ алифбо яратилмасдан турби, "ўрта турк" тилини ҳақида гапириши ноўрин бўлди, деди. Қолаверса, "ўрта турк" тили яратилган тақдирда ҳам ўзбеклар ўз тилидан воз кечмайди, турклар ҳам худди шундай. Ахир ўзининг тилидан воз кечиш ҳам нотўғрида аслида. Ҳамма учун тушунарли алифбонинг яратилиши ҳам туркий халқлар бир-бирининг ёзувини тушунарди, бемalol ўқий оларди.

Темур Хўжаўғли 15 йил давомида амрикаликларга ўзбек тилидан дарс ўтгани ва улар алифбо сабабли бизнинг тилимизни ўрганишга қийналгани ва ўзбет тилида "сингар-

монизм", йўқ деганини, у эса ўзбек тилида "сингармонизм" бор, факат алифбода йўқ, деб тушунтирганини ҳам айтиб ўтди.

Биз йиллар давомида деярли бир асрлик тарixhimizдан айро, бошқачасига айтиганди. Ҳадидшунос олимимизнинг айтишича, ҳозирги кунда ишлаб чиқилмади мазмунидаги бўлди.

Темур Хўжаўғли саволга жавоб берар экан, туркӣ алифбо яратилмасдан турби, "ўрта турк" тилини ҳақида гапириши ноўрин бўлди, деди. Қолаверса, "ўрта турк" тили яратилган тақдирда ҳам ўзбеклар ўз тилидан воз кечмайди, турклар ҳам худди шундай. Ахир ўзининг тилидан воз кечиш ҳам нотўғрида аслида. Ҳамма учун тушунарли алифбонинг яратилиши ҳам туркий халқлар бир-бирининг ёзувини тушунарди, бемalol ўқий оларди.

Темур Хўжаўғли 15 йил давомида амрикаликларга ўзбек тилидан дарс ўтгани ва улар алифбо сабабли бизнинг тилимизни ўрганишга қийналгани ва ўзбет тилида "сингар-

монизм", йўқ деганини, у эса ўзбек тилида "сингармонизм" бор, факат алифбода йўқ, деб тушунтирганини ҳам айтиб ўтди.

**ШИФОКОР
ПИРОТЕХНИКА
ВОСИТАЛАРИ
ЗАРАРИДАН
ОГОҲЛАНТИРДИ**

Янги йил байрамигача ҳали вақт бор. Аммо аллақаҷон кўча-кўй, турар жойлар атрофи ва бошқа жамоат жойларида "пакилдок"лар кулоқни қоматга келтира бошлади. Қонуний тақиқларни четлаб ўтиб, бундай матоҳларни яширинча пуллаётгандарни жондан азиз фарзандларимиз саломатлиги ташвишига солмаслиги табиий.

Бироқ пиротехника воситаларининг асосий ҳаридори бўлган ўйинқароқ болалар ўсмирларни нега ота-оналари, яқинлари, устоз-мураббийлари, кенг жамоатчилик вакиллари етарлича назорат килмаяпти?

**Даврон Тўлаганов,
Республика шошилинч тиббий
ёрдам илмий маркази баш
директори:**

— Бу мавзуға тақрор тақрор тұхтalamiz, "пакилдок"ларнинг саломатлик ва ҳаёт учун хавфли жиҳатлари хусусида чиқишилар қилимас. Лекин, афуски, бу муаммо хар қиши фаслида қаршиимиздан чиқишилариди.

Мана, ўтган мавсумда Янги йил арафаси ва байрамдан кейинги кунларда пиротехника воситаларидан олинган жароҳатлар туғайли марказимиз ҳамда унинг худудий филиалларига ўнлаб оғир ахволдаги беморлар мурожаат қилди. Энг ғөмни, улардан 50 физиохонада узоқ ётиб даволанишига тўғри келди. Ҳатто баъзилари ҳануз асоратлардан азият чекмоқда.

Чунки бундай воситаларининг беҳосдан қаттиқ пакилларни кишиларни чўчитиб, юрак-қон томир тизимиға ўта салбий таъсир кўсатади. Ушбу ҳолат фожиали ўлим билан ҳам якун топиши мумкин.

Юз, кўз, кўл соҳаларида оғир кийиш жароҳатлари;